

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2022 m. liepos 26 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Alės Bukavienės (kolegijos pirmininkė), Artūro Driuko ir Jūratės Varanauskaitės, susipažinusi su 2022 m. liepos 18 d. paduotu atsakovės Lietuvos valstybės, atstovaujamos Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros, kasaciniu skundu dėl Panevėžio apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. gegužės 17 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Atsakovė Lietuvos valstybė padavė kasacinį skundą dėl Panevėžio apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. gegužės 17 d. nutarties peržiūrėjimo kasacine tvarka civilinėje byloje pagal ieškovų K. B. ir G. B. ieškinį atsakovei Lietuvos valstybei, atstovaujamai Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, dėl turtinės ir neturtinės žalos atlyginimo.

Kasacinis skundas grindžiamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas CPK 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuoti pagrįsti, kad teisės pažeidimas yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskustuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Atsakovė kasaciniame skunde nurodo, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) 1 straipsnio, 2 straipsnio, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.246 straipsnio 1 dalies, 6.263 straipsnio 1 dalies, 6.272 straipsnio nuostatas ir nenustatė bylai reikšmingų faktinių aplinkybių. Pažymi, kad BPK nėra įtvirtinta prokuroro pareiga ikiteisminio tyrimo metu ar bylą perduodant į teismą išspręsti tam tikrų daiktų likimą arba apie juos informuoti tam tikrus asmenis, siųsti procesinius sprendimus liudytojams arba išaiškinti liudytojams baudžiamosios bylos nagrinėjimo teisme metu jų teisę kreiptis dėl nusikalstamos veikos padarymo priemonės ar įrankio (šiuo atveju automobilio) grąžinimo. Sprendimus dėl daiktų likimo ikiteisminio tyrimo metu priima prokuroras ar ikiteisminio tyrimo teisėjas, nutraukiantys ikiteisminį tyrimą, o vėlesnėse proceso stadijose – bylą nagrinėjantis teismas (BPK 64 straipsnio 2 dalis). Ši funkcija yra teismo kompetencija, todėl nesutiktina su teismų vertinimu, kad prokuroras pažeidė bendrąją pareigą elgtis atidžiai ir rūpestingai. Be to, į teismą dėl daiktinio įrodymo (automobilio) grąžinimo klausimo išsprendimo galėjo kreiptis tiek Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, tiek ir ieškovai.

Atsakovės vertinimu, nesuprantamas 900 Eur turtinės žalos priteisimas ieškovams, t. y. tokios sumos, kurią jie sumokėjo už automobilį, nors pats apeliacinės instancijos teismas nurodė, kad automobilis iki jo paėmimo buvo eksploatuojamas 4 metus, nebuvo idealios techninės būklės, patys ieškovai nebuvo itin atidūs ir rūpestingi savininkai. Taip pat nesuprantama, kodėl apeliacinės instancijos teismas priteisė praktiškai visą ieškovų už automobilį sumokėtą sumą, jei automobilis 2021 m. spalio 6 d. buvo grąžintas ieškovams ir jo likutinė vertė nebuvo 0 Eur (automobilio vertė buvo 4 191 Eur).

Kasaciniame skunde pažymima, kad ieškovai neturtinės žalos faktą ir dydį grindė deklaratyviais teiginiais, kas pagal kasacinio teismo praktiką nėra tinkami ir pakankami įrodymai tokio pobūdžio byloje.

Galiausiai, atsakovės vertinimu, teismai nepasisakė, kodėl ieškinio senaties termino pradžios negalima sieti su automobilio paėmimu 2012 m. sausio 4 d. arba 2014 m. spalio mėn., kai ieškovas gavo informacinį raštą iš VĮ „Registru centras“ dėl automobilio išregistravimo, arba 2014 m. lapkričio 18 d. teismo posėdžio data, kai ieškovas išreiškė nepasitenkinimą dėl automobilio negrąžinimo, arba 2015 m. pradžią, kai buvo kreiptasi į Vilniaus miesto apylinkės teismą dėl automobilio nebuvimo. Atsakovės vertinimu, pirmosios instancijos teismas nepagrįstai savo iniciatyva atnaujino praleistą ieškinio senaties terminą.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindų padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Pažymėtina, kad kasaciniame skunde nepakanka nurodyti tik byloje keliamą teisės klausimą, tačiau yra reikalinga pagrįsti ypatingą jo svarbą vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiami jame nurodomi kasacinio skundo pagrindai dėl jame nurodytų teisės normų pažeidimo ir nukrypimo nuo kasacinio teismo praktikos. Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakyti priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Alė Bukaviniėnė

Artūras Driukas

Jūratė Varanauskaitė